

Abstrakt

Diplomová práce je zaměřena na anatomii a provádění pitev 4 vybraných modelových bezobratlých živočichů využitelných ve školní výuce. Jedná se o škebli rybníčnou (*Anodonta cygnea*), pakobylku rohatou (*Medauroidea extradentata*), chrousta obecného (*Melolontha melolontha*) a ježovku jedlou (*Echinus esculentus*). V případě chrousta obecného se k němu vztahuje zpracovaný text, doprovodné fotografie pitvy jsou pořízeny na tropickém zlatohlávku rodu *Pachnoda*, který má z chroustem velmi podobnou vnitřní stavbu. U všech vybraných živočichů se věnuji možnosti jejich získání, správného smrcení, vnější i vnitřní stavbě těla a postupu jednotlivých kroků pitvy, která je doplněna digitálními fotografiemi. Práci jsem rozšířila přehledem rozsahu učiva na základních a středních školách, který se týká rozpracovaných živočichů. Pro větší srozumitelnost je text doplněn slovníčkem cizích pojmů, které se v práci vyskytly.

Součástí příloh je fotografický atlas pitev, který vznikl spojením této diplomové práce a mé bakalářské práce (obhájena v roce 2010), ve které jsem stejným způsobem rozpracovala 5 živočichů. Jedná se o škrkavku prasečí (*Ascaris suum*), žížalu obecnou (*Lumbricus terrestris*), hlemýžď zahradního (*Helix pomatia*), raka mramorovaného (*Procambarus aff. fallax*) a švába velkokřídlého (*Archimandrita tessellata*). Všechny tyto návody na provedení pitev jsem současně zpracovala i jako on-line příručku ve formě webové stránky. Cílem bylo vytvořit fotografický atlas pitev jako učební pomůcku pro učitele a jejich žáky.

Další velkou částí této práce bylo výzkumné dotazníkové šetření mezi studenty vybraného gymnázia, které zjišťovalo jejich názory a postoje k provádění pitev ve výuce biologie. Z výzkumu vyplynulo, že nadpoloviční většina žáků má zájem o provádění pitev, téměř dvě třetiny žáků uvádějí, že pitva je pro zapamatování učiva lepší než pouhá teorie. Dále je z výzkumu patrné, že jsou statisticky významné rozdíly v názorech a postojích k pitvě u žáků žáky, kteří v budoucnu plánují studovat medicínu, biologii nebo veterinu, jež hodnotí pitvu kladněji než ostatními žáky.

Klíčová slova:

pitva, anatomie, bezobratlí živočichové, škrkavka, žížala, hlemýžď, škeble, rak, šváb, pakobylka, chroust, ježovka, postoje žáků